

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 W RZESZOWIE

ROK SZKOLNY 2025/2026

SPIS TREŚCI

I	PODSTAWA PRAWNA I KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA
II	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE
III	INFORMACJA O NASZEJ SZKOLE
IV	MISJA I WARTOŚCI NASZEJ SZKOŁY
V	SYLWETKA NASZEGO ABSOLWENTA
VI	POWINNOŚCI NAUCZYCIELI W ZAKRESIE WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNYM
VII	OBOWIAZUJĄCE NORMY SZKOLNE
VIII	WARTOŚCI I ICH REALIZACJA W PROCESIE WYCHOWAWCZYM
IX	KALENDARZ IMPREZ I UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH
X	INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE NASZĄ SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH
XI	DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W OBSZARACH: SZKOLNYM, RÓWIEŚNICZYM, RODZINNYM, ŚRODOWISKOWYM, INDYWIDUALNYM
XII	CEL GŁÓWNY PROGRAMU
XIII	POSTANOWIENIA KOŃCOWE
XIV	EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. — Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.), w szczególności art. 26.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
3. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkół policealnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.), z uwzględnieniem zmian dokonanych m.in. Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 6 marca 2025 r. zmieniającym podstawę programową (Dz.U. 2025, poz. 378).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 24 sierpnia 2017 r. (i późniejsze zmiany) w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, ogłoszone w Dzienniku Ustaw z 2017 r. pod pozycją 1643
14. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026.
15. Statut Szkoły Podstawowej nr 2 w Rzeszowie, ul. Kamińskiego 12, przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej dnia 30 września 2022 r.
16. Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte przez szkołę / obowiązujące w szkole.

KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2025/2026 - na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.) :

1. **Kształtowanie myślenia analitycznego** poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. **Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej** - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. **Promocja zdrowego trybu życia w szkole** - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.

4. **Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne** dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. **Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci.** Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. **Promocja kształcenia zawodowego** w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. **Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii.** Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. **Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia** poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny w Szkole Podstawowej nr 2 w Rzeszowie opiera się na wartościach przyjętych przez całą społeczność szkolną – nauczycieli, rodziców i uczniów. Jest zgodny ze statutem szkoły i podstawą programową.

Celem programu jest wsparcie uczniów w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym. Szkoła, we współpracy z rodziną, dba o wszechstronny rozwój dziecka: fizyczny, emocjonalny, intelektualny, duchowy i społeczny.

Program obejmuje działania wychowawcze i profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Powstał na podstawie diagnozy potrzeb i zagrożeń w środowisku szkolnym oraz w oparciu o wyniki nadzoru pedagogicznego, ewaluacji poprzednich programów, pracy zespołów zadaniowych, przedmiotowych i wychowawczych szkoły, a także konsultacji z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Zasady realizacji programu:

1. Znajomość programu przez całą społeczność szkolną,
2. Wspólne zaangażowanie uczniów, rodziców i nauczycieli,
3. Poszanowanie praw wszystkich członków społeczności szkolnej,
4. Współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami wspierającymi szkołę,
5. Współodpowiedzialność za efekty działań,
6. Działania dostosowane do potrzeb i specyfiki szkoły.

WYCHOWANIE

1. **Wychowanie** to wspieranie dziecka w osiąganiu dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, uzupełniane działaniami profilaktycznymi.
2. **Funkcja wychowawcza i profilaktyczna szkoły** została wzmocniona poprzez umieszczenie odpowiednich zadań w podstawie programowej, programach nauczania i godzinach wychowawczych.
3. **Kształcenie w szkole podstawowej** stanowi fundament edukacji – przygotowuje ucznia do obowiązków szkolnych, rozwija samodzielność i wspiera proces samorozwoju.
4. **Szkoła zapewnia** bezpieczne i przyjazne warunki nauki, dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.
5. **Celem kształcenia** jest integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia.
6. **Kształcenie w szkole podstawowej** trwa osiem lat i obejmuje dwa etapy:
 - a) klasy I–III – edukacja wczesnoszkolna,
 - b) klasy IV–VIII – drugi etap edukacyjny.
7. **Do głównych zadań szkoły należy m.in.:**
 - a) rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem polskim i językami obcymi,
 - b) wzbogacanie słownictwa i kształtowanie kompetencji czytelniczych,
 - c) przygotowanie uczniów do bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu,
 - d) promowanie postaw prozdrowotnych i aktywności fizycznej,
 - e) kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych,

- f) wychowanie w duchu akceptacji, szacunku i troski o środowisko,
 - g) przygotowanie do wyboru dalszej ścieżki kształcenia i zawod
 - h) rozwijanie kompetencji społecznych – komunikacji i współpracy, także w środowisku wirtualnym.
8. **Działalność edukacyjna szkoły** opiera się na szkolnym zestawie programów nauczania oraz programie wychowawczo-profilaktycznym, które stanowią spójną całość i są realizowane przez wszystkich nauczycieli.
 9. **Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje** działania wspierające rozwój ucznia i przeciwdziałające zagrożeniom:
 - a) działania wychowawcze skierowane do uczniów,
 - b) działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz wynikające z diagnozy problemów w społeczności szkolnej, adresowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.
 10. **Program łączy oddziaływania wychowawcze z profilaktycznymi**, wspierając prawidłowy rozwój dziecka i zapobiegając zachowaniom ryzykownym.
 11. **Szkolny zestaw programów nauczania i program wychowawczo-profilaktyczny** tworzą spójną całość, zgodną z wymaganiami podstawy programowej. Ich realizacja należy do całej szkoły i każdego nauczyciela.
 12. **Nauczyciele**, obok zadań wychowawczych i profilaktycznych, realizują również działania opiekuńcze wynikające z potrzeb uczniów.
 13. **Wychowawca klasy** odpowiada za wdrażanie i dostosowanie treści wychowawczych oraz profilaktycznych do specyfiki zespołu klasowego.

PROFILAKTYKA

1. **Profilaktyka** to proces wspierający zdrowie i rozwój człowieka poprzez ochronę przed zagrożeniami oraz pomoc w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi. Jest to działanie systematyczne, spójne i długofalowe, obejmujące aspekty fizyczne, psychiczne i społeczne.
2. **Cele profilaktyki**
 - a) przekazywanie rzetelnych informacji,
 - b) kształtowanie świadomych postaw i stylów życia,
 - c) rozwijanie samoświadomości, samooceny i samodyscypliny,
 - d) doskonalenie umiejętności społecznych: empatii, komunikacji, współpracy, rozwiązywania konfliktów,
 - e) uczenie podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów,
 - f) wzmacnianie więzi społecznych i poczucia odpowiedzialności,
 - g) kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu,
 - h) wczesne rozpoznawanie zagrożeń i opracowywanie strategii przeciwdziałania.
3. **Podmioty i przedmiot działań profilaktycznych**
 Podmiotem działań mogą być: jednostka, rodzina, grupa rówieśnicza, nauczyciele, środowisko lokalne i szersze społeczeństwo.
 Przedmiotem profilaktyki są problemy wymagające przeciwdziałania, np. zachowania ryzykowne: agresja, używanie substancji psychoaktywnych, palenie, wagary czy łamanie norm społecznych.
4. **Zachowania ryzykowne**
 To działania narażające na szkody jednostkę lub jej otoczenie. Mogą wynikać z potrzeby akceptacji, niezależności czy radzenia sobie z trudnościami. Wczesna profilaktyka zmniejsza ryzyko występowania zachowań problemowych.
5. **Czynniki chroniące i ryzyka**
 Zachowania człowieka kształtują czynniki wewnętrzne (np. samokontrola, postawy, temperament) oraz zewnętrzne (rodzina, rówieśnicy, środowisko lokalne).
 - a) czynniki chroniące sprzyjają rozwojowi i zapobiegają problemom.
 - b) czynniki ryzyka zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań niepożądanych.
 Im silniejsze i dłużej obecne są czynniki ryzyka, tym większe zagrożenie dla prawidłowego rozwoju ucznia.

Profilaktyka – założenia i strategię

1. Zadania profilaktyki

Profilaktyka polega na osłabianiu czynników ryzyka i wzmacnianiu czynników chroniących, które wspierają prawidłowy rozwój uczniów.

- a) **Czynniki chroniące:** silna więź emocjonalna z rodzicami, zainteresowanie nauką, praktyki religijne, poszanowanie norm i wartości, przynależność do pozytywnej grupy, umiejętność rozpoznawania zagrożeń i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- b) **Czynniki ryzyka:** niekorzystne środowisko społeczne, modelowanie zachowań dysfunkcyjnych, konflikty i izolacja w dzieciństwie, grupa rówieśnicza promująca niewłaściwe postawy, brak celów życiowych, łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych, wczesna inicjacja zachowań ryzykownych, nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych.

2. Poziomy działań profilaktycznych

- a) **Profilaktyka uniwersalna** – adresowana do wszystkich uczniów; promuje zdrowy styl życia, uczy radzenia sobie ze stresem, komunikacji i rozwiązywania konfliktów.
- b) **Profilaktyka selektywna** – skierowana do uczniów szczególnie narażonych na zagrożenia (np. w trudnej sytuacji rodzinnej lub środowiskowej). Obejmuje specjalistyczną diagnozę oraz wsparcie takie jak zajęcia wyrównawcze, terapia czy socjoterapia.
- c) **Profilaktyka wskazująca** – przeznaczona dla osób z grup wysokiego ryzyka lub uzależnionych. Jej celem jest ograniczenie skutków i czasu trwania zaburzeń poprzez działania lecznicze, terapeutyczne i resocjalizacyjne, realizowane we współpracy z instytucjami specjalistycznymi.

3. Strategie profilaktyki

- a) **Informacyjne** – dostarczają rzetelnych informacji o środkach odurzających i ich skutkach.
- b) **Edukacyjne** – rozwijają umiejętności życiowe: podejmowanie decyzji, rozwiązywanie problemów, radzenie sobie ze stresem, komunikację interpersonalną.
- c) **Alternatywne** – oferują pozytywne formy aktywności i wzmacniają poczucie własnej wartości.
- d) **Interwencyjne** – wspierają jednostki w krytycznych momentach życia poprzez rozmowę, empatię i pomoc w poszukiwaniu rozwiązań.
- e) **Zmniejszania szkód** – chronią jednostkę i społeczeństwo przed konsekwencjami zachowań ryzykownych.

W profilaktyce pierwszorzędowej stosuje się strategię informacyjną, edukacyjną i alternatywną. W profilaktyce drugorzędowej uzupełnia się je o strategię interwencyjną.

III. INFORMACJA O NASZEJ SZKOLE

Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 2 w Rzeszowie:

Szkoła Podstawowa nr 2 w Rzeszowie, usytuowana przy ulicy Kamińskiego 12, stanowi **bezpieczną i przyjazną przestrzeń** do wszechstronnego rozwoju każdego ucznia. Jej położenie w otoczeniu zieleni stwarza naturalne warunki do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu. Infrastruktura placówki, obejmująca nowoczesne boisko sportowe, plac zabaw „Radosna Szkoła” oraz świetlicę, wspiera rozwój fizyczny, a także integrację rówieśniczą.

Nauka odbywa się w **systemie jednozmianowym**, co pozwala na optymalne wykorzystanie czasu szkolnego. Takie rozwiązanie sprzyja efektywności procesu dydaktycznego i daje uczniom możliwość uczestniczenia w licznych zajęciach pozalekcyjnych.

Szkoła stawia na **edukację na najwyższym poziomie**, o czym świadczą wysokie wyniki osiągnięte przez uczniów w ogólnopolskich i międzyszkolnych konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych. Ta dbałość o jakość nauczania jest zasługą wykwalifikowanej i zaangażowanej kadry pedagogicznej. Nauczyciele stale podnoszą swoje kwalifikacje, aby dostarczać uczniom wiedzę zgodną z najnowszymi standardami, a także wspierać ich w rozwijaniu indywidualnych pasji.

Szkoła Podstawowa nr 2 promuje **wartości prospołeczne i obywatelskie**. Uczniowie chętnie angażują się w działalność **charytatywną, ekologiczną** oraz aktywnie uczestniczą w pracach **Samorządu**

Uczniowskiego. Działania te kształtują w nich empatię, odpowiedzialność oraz świadomość wpływu na otaczający świat.

Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęcia sportowe prowadzone przez **Uczniowski Klub Sportu i Turystyki „Dwójka”**, daje uczniom szansę na rozwijanie swoich talentów i zainteresowań. W ten sposób szkoła nie tylko uczy, ale również inspiruje i motywuje do ciągłego rozwoju.

Wszystkie te działania, oparte na współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców, tworzą spójny program wychowawczo-profilaktyczny, którego celem jest przygotowanie młodych ludzi do odpowiedzialnego i świadomego funkcjonowania w społeczeństwie.

IV. MISJA I WARTOŚCI NASZEJ SZKOŁY

*„Sztuka nauczania na tym między innymi
polega, aby zajęcia szkolne miały, gdy to
możliwe, postać zabawy, a wartość pracy”*

Aleksander Kamiński

„Bezpieczna, Przyjazna, Kolorowa Szkoła” – dewiza, która kształtuje naszą misję.

Nasze motto – **„Bezpieczna, Przyjazna, Kolorowa Szkoła”** – to coś więcej niż tylko zbiór słów. To filozofia, która kieruje wszystkimi działaniami społeczności szkolnej i stanowi fundament programu wychowawczo-profilaktycznego. Ta dewiza jest wyrazem naszych wartości i celów, które realizujemy każdego dnia, aby każdy uczeń czuł się w szkole dobrze i bezpiecznie.

Bezpieczna Szkoła oznacza, że zapewniamy uczniom warunki, w których mogą swobodnie uczyć się i rozwijać, bez obaw o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne. Zabezpieczamy teren szkoły, monitorujemy przestrzeń wspólną i prowadzimy zajęcia profilaktyczne z zakresu cyberbezpieczeństwa. Kładziemy nacisk na wzajemny szacunek i zero tolerancji dla wszelkich form przemocy, a także na edukację w zakresie świadomego radzenia sobie z zagrożeniami. Współpracujemy z rodzicami oraz służbami, takimi jak policja i straż pożarna, by stale podnosić standardy bezpieczeństwa.

Przyjazna Szkoła to miejsce, w którym panuje atmosfera wzajemnego szacunku i otwartości. Budujemy relacje oparte na zaufaniu, zarówno między uczniami, jak i między uczniami a nauczycielami. Promujemy empatię, tolerancję i zrozumienie dla różnorodności. Zajęcia integracyjne, praca w grupach i działalność Samorządu Uczniowskiego sprzyjają zacieśnianiu więzi i kształtowaniu postaw prospołecznych. Celem jest stworzenie środowiska, gdzie każdy może liczyć na wsparcie i pomoc.

Kolorowa Szkoła symbolizuje otwartość na pasję, kreatywność i indywidualność każdego ucznia. Oferujemy bogatą gamę zajęć pozalekcyjnych – od kół naukowych, przez zajęcia artystyczne, aż po sportowe. Umożliwiamy uczniom rozwijanie talentów i poszukiwanie nowych zainteresowań. Działania charytatywne, ekologiczne czy kulturalne pokazują, że nauka to nie tylko zdobywanie wiedzy, ale również angażowanie się w życie społeczne i tworzenie lepszej przyszłości. Nasza szkoła to miejsce, w którym każdy dzień przynosi nowe wyzwania i możliwości.

Wszystkie te filary wzajemnie się uzupełniają, tworząc spójny i holistyczny program wychowawczo-profilaktyczny, którego celem jest wspieranie młodych ludzi w rozwoju ich kompetencji społecznych, emocjonalnych i intelektualnych, tak aby stawali się świadomymi, odpowiedzialnymi i szczęśliwymi członkami społeczeństwa.

Kluczowe obszary działalności:

- ✓ **Kształcenie:** rozwijanie talentów i zainteresowań, wsparcie uczniów z trudnościami, aktywne metody pracy, udział w konkursach.
- ✓ **Opieka i wychowanie:** przyjazna atmosfera, kształtowanie postaw patriotycznych, proekologicznych i prospołecznych, nauka odpowiedzialności, współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
- ✓ **Profilaktyka:** promowanie zdrowego stylu życia, rozpoznawanie zagrożeń, bezpieczne spędzanie czasu wolnego.
- ✓ **Organizacja i zarządzanie:** estetyka szkoły, zespołowe podejmowanie decyzji, podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, ewaluacja i innowacje edukacyjne.

Metody i formy pracy: gry, zabawy, dyskusje, twórczość artystyczna, warsztaty, konkursy, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi; praca indywidualna, grupowa i zespołowa, koła zainteresowań, Samorząd Uczniowski, wolontariat.

V. SYLWETKA NASZEGO ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły to uczeń wszechstronnie przygotowany do dalszej nauki i życia społecznego. Sprawnie posługuje się językiem ojczystym, potrafi korzystać z różnorodnych źródeł informacji, w tym nowoczesnych technologii, oraz stosować zdobytą wiedzę w praktyce. Jest zdolny do realizacji własnych planów i marzeń, współpracuje w grupie i przestrzega ustalonych norm społecznych.

Charakteryzuje go postawa proekologiczna i prozdrowotna, dba o zdrowie swoje i innych, kształtuje właściwe nawyki żywieniowe oraz przestrzega zasad kulturalnego zachowania w każdej dziedzinie życia. Absolwent jest tolerancyjny wobec innych, w tym cudzoziemców, osób starszych i niepełnosprawnych, potrafi rozpoznawać zagrożenia oraz krytycznie analizować informacje z mediów i reklam.

Ponadto potrafi budować przyjazne relacje z rówieśnikami, rozpoznawać i kontrolować własne emocje, cechuje go wrażliwość na potrzeby innych i gotowość do niesienia pomocy, a także przestrzeganie procedur obowiązujących w szkole.

VI. POWINNOŚCI NAUCZYCIELI W ZAKRESIE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM

Nauczyciele pełnią kluczową rolę w wychowaniu i profilaktyce, realizując działania wynikające z pracy edukacyjnej, obowiązków wychowawcy klasowego oraz programów wychowawczo-profilaktycznych.

Główne zadania nauczycieli obejmują:

1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów i wzmacnianie ich wiary w własne możliwości,
2. Rozwijanie aktywności poznawczej, poczucia estetyki i wrażliwości na potrzeby innych,
3. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, proekologicznych i patriotycznych,
4. Uczenie korzystania z różnych źródeł informacji, w tym technologii cyfrowych, oraz krytycznej analizy treści medialnych,
5. Przygotowanie uczniów do samodzielnego rozwiązywania problemów, rozpoznawania zagrożeń i podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
6. Współpraca z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym i rodzicami w celu monitorowania postępów uczniów i indywidualizacji pracy,
7. Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych lub społecznych.

Powinności wychowawców klasowych obejmują dodatkowo:

1. Sprawowanie opieki nad klasą poprzez tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi uczniów, integrację zespołu i przygotowanie do życia społecznego,
2. Poznanie warunków życia i potrzeb wychowanków oraz współpracę z rodzicami w zakresie edukacji, zdrowia i wychowania,
3. Organizowanie zajęć integracyjnych, wycieczek, uroczystości klasowych oraz działań wspierających relacje rówieśnicze,
4. Reagowanie na przejawy agresji i niepożądanych zachowań, wspieranie rozwiązywania konfliktów,
5. Uczestnictwo w pracach Zespołu Wychowawczego i realizacja programów wychowawczo-profilaktycznych zgodnie z zasadami szkoły.

VII. OBOWIĄZUJĄCE NORMY SZKOLNE

W naszej szkole obowiązują zasady, które kształtują odpowiedzialne, bezpieczne i przyjazne środowisko dla wszystkich uczniów:

1. **Szanuję siebie i innych** – jestem tolerancyjny, akceptuję różne punkty widzenia, szanuję cudzą własność oraz wspólne mienie szkoły. Dbam o kulturę słowa, używam form grzecznościowych i respektuję polecenia nauczycieli oraz pracowników szkoły.
2. **Potrafię współpracować** – działam aktywnie w grupie, pomagam innym i potrafię przyjąć pomoc. Dbam o dobrą atmosferę w zespole i zaufanie wobec innych.
3. **Dbam o bezpieczeństwo** – przestrzegam regulaminów, nie używam przemocy fizycznej ani słownej, reaguję na zagrożenia i wiem, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach. Bawię się i działam tak, aby nikomu nie szkodzić.
4. **Uczę się najlepiej, jak potrafię** – jestem przygotowany do lekcji, aktywnie uczestniczę w zajęciach, rozwijam swoje zdolności i korzystam z oferowanej pomocy edukacyjnej.
5. **Pracuję nad sobą** – mówię prawdę, dotrzymuję słowa, jestem odpowiedzialny za swoje czyny i uczę się samodzielności. Wymagam najpierw od siebie, a potem od innych.
6. **Dbam o zdrowie i środowisko** – rozwijam kondycję fizyczną, zdrowo się odżywiam, racjonalnie dzielę czas na naukę, zabawę i odpoczynek oraz dbam o środowisko, m.in. poprzez segregowanie odpadów i podejmowanie odpowiedzialnych wyborów.
7. **Szanuję swoją ojczyznę i inne kultury** – czerpię wzorce z tradycji i kultury, szanuję symbole narodowe i religijne, otwieram się na kontakt z innymi kulturami oraz uczestniczę w obchodach świąt narodowych i akcjach charytatywnych.

VIII. WARTOŚCI I ICH REALIZACJA W PROCESIE WYCHOWAWCZYM

Szkoła kształtuje w uczniach kluczowe wartości poprzez codzienne sytuacje wychowawcze i zajęcia edukacyjne.

1. **Szacunek** – uczniowie stosują zwroty grzecznościowe, przestrzegają zasad obowiązujących w szkole i poza nią, okazują szacunek nauczycielom, rówieśnikom i rodzicom oraz respektują cudze poglądy i pracę innych.
2. **Tolerancja** – uczniowie akceptują odmienność, rozumieją potrzeby osób niepełnosprawnych, szanują uczucia i różnice między ludźmi, są empatyczni.
3. **Bezpieczeństwo** – znają zasady obowiązujące w szkole, reagują na sytuacje zagrażające życiu lub zdrowiu, uczą się bezpiecznego korzystania z Internetu i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
4. **Nauka i wiedza** – aktywnie uczestniczą w zajęciach, rozwijają zainteresowania w ramach lekcji i zajęć pozalekcyjnych, korzystają z różnych źródeł informacji, biorą udział w konkursach i systematycznie uczęszczają do szkoły.
5. **Prawda i odpowiedzialność** – poszukują odpowiedzi na problemy, biorą odpowiedzialność za swoje czyny, znają swoje prawa i obowiązki oraz obowiązujące systemy ocen i nagród.
6. **Patriotyzm i wspólnota lokalna** – poznają symbole narodowe, uczestniczą w uroczystościach państwowych i lokalnych, dbają o poprawność języka polskiego i tradycję szkolną.
7. **Zdrowie** – uczą się zasad zdrowego odżywiania i higieny, rozwijają kondycję fizyczną, uczestniczą w zajęciach sportowych i rekreacyjnych.
8. **Rodzina** – poznają prawa i obowiązki w rodzinie, dbają o dobre relacje, współpracują z rodzicami podczas uroczystości szkolnych i imprez.
9. **Uczciwość** – przyznają się do błędów, wyrażają swoje zdanie w sposób kulturalny, dotrzymują słowa i rzetelnie wykonują powierzone zadania.

IX. KALENDARZ IMPREZ I UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH (2025/2026)

ŚWIĘTO / UROCZYSTOŚĆ	DATA	SPOSÓB WYKORZYSTANIA W ASPEKCIE WYCHOWAWCZYM	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Rozpoczęcie roku szkolnego	01.09	Uroczystość ogólnoszkolna	Dyrekcja i wychowawcy
Dzień Chłopaka	26.09	Imprezy klasowe	Wychowawcy klas
Dzień Edukacji Narodowej	43.10	Akademia	Kl. 7a, 7b – p.B.Walczak, p.K.Siuta, p.R.Walawender, p.J.Nowicka

Dzień Papieski	16.10	Audycja	p.M.Pączek z uczniami
		Gazetka	p.M.Pączek i nauczyciele świetlicy
Pasowanie na ucznia	22.10	Akademia	Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej (p.K.Paskart, p.A.Bator)
Dzień Wszystkich Świętych	31.10	Audycja	Kl. 4a - p.Z.Puc
		Gazetka	p.M.Pączek, nauczyciele świetlicy
Święto Odzyskania Niepodległości	07.11	Akademia	Kl. 6a i 6b - p.J.Szubart, p.D.Chmaj, p.R.Walawender, p.J.Nowicka
Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień	21.11	Koncert życzeń, kartki z pozdrowieniami	Samorząd uczniowski z opiekunami
Pasowanie na czytelnika	12	Uroczystość klasowa	p.J.Rozborska-Kałucka
Mikołajki	01-05.12	Imprezy klasowe	Wychowawcy klas
Światowy Dzień Wolontariusza	05.12	Gazetka i akcja szkolna	Kl.2a - p.D.Łojczyk
Boże Narodzenie	19.12	Jasełka	Kl. 2b, 3a - p.A.Bober, p.E.Bała, p.K.Stach, p.M.Pączek, p.R.Walawender, p.J.Nowicka, nauczyciele świetlicy
Tydzień Bezpiecznego Internetu	02	Konkursy, quizy, lekcje tematyczne	p.A.Hadław i wychowawcy
Dzień Otwarty Szkoły	06.02	Imprezy szkolne, prezentowanie dorobku szkoły, promowanie szkoły w środowisku	Wszyscy nauczyciele
Dzień Kobiet	05.03	Dekoracja	Nauczyciele świetlicy
	06.03	Audycja	Kl. 4c - p.P.Szetela
Dzień Wiosny	20.03	Imprezy klasowe	Wychowawcy
Wielkanoc	27.03	Dekoracja	p.M.Pączek, nauczyciele świetlicy
Dzień Ziemi	22.04	Imprezy szkolne	p.A.Nowalińska, p.A.Bator, p.K.Paskart, wychowawcy
Konstytucja 3. Maja	30.04	Akademia	Kl. 4b, 5a - p.A.Tała, p.K.Owerko, p.R.Walawender, p.J.Nowicka
Tydzień Sportu	25-29.05	Zawody	Nauczyciele wychowania fizycznego, wszyscy nauczyciele
Piknik Rodzinny	29.05	Impreza środowiskowa	Nauczyciele, Dyrekcja, Rada Rodziców
Zakończenie klas VIII	24.05	Impreza	Wychowawcy klas VIII i VII, p.R.Walawender, p.J.Nowicka
Zakończenie roku szkolnego	26.06	Uroczystość szkolna	Wszyscy wychowawcy

X. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE NASZĄ SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

NAZWA INSTYTUCJI	ADRES	NR TELEFONU
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Rzeszowie	Rzeszów, ul. Rejtana 3	17 748 38 00
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Rzeszów, ul. Jagiellońska 26, ul. Poniatowskiego 10	17 853 39 27 17 853 57 53
Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego	Rzeszów, ul. Skubisza 4	17 851 25

i Interwencji Kryzysowej		00/01
Pracownicy socjalni MOPS-u	Rzeszów, ul. Witkacego, ul. Siemiradzkiego, ul. Hetmańska	17 856 48 16 17 852 03 78 17 852 00 34
Centrum Leczenia Uzależnień – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych	Rzeszów, ul. Kochanowskiego 17	17 858 11 81
Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień	Rzeszów, ul. Siemińskiego 17	579 470 824
II Komisariat Policji - dzielnicowy	Rzeszów, ul. Wołyńska 1	572 908 308
Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich	Rzeszów, ul. Kustronia 4	17 715 22 93
Referat ds. Nieletnich i Patologii	Rzeszów, ul. Jagiellońska 13	17 858 34 49
Powiatowa Stacja Epidemiologiczna	Rzeszów, ul. Dąbrowskiego 79a	17 854 19 29
Regionalny Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny w Rzeszowie	Rzeszów, ul. Lwowska 60	17 866 43 18
Poradnie Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	Rzeszów, ul. Fredry 9, ul. Grabskiego 8	17 853 89 89 17 859 51 13
Podkarpackie Centrum Diagnostyki i Leczenia Zaburzeń ze Spektrum Autyzmu	Rzeszów, ul. Hetmańska 21	17 853 52 82

XI. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W OBSZARACH: SZKOLNYM, RÓWIEŚNICZYM, RODZINNYM, ŚRODOWISKOWYM, INDYWIDUALNYM

W celu diagnozy potrzeb i problemów w środowisku szkolnym wykorzystano:

1. Wnioski z badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców, uczniów oraz nauczycieli na początku roku szkolnego 2025/2026.
2. Wnioski z diagnozy sytuacji wychowawczej w klasach IV–VIII, przeprowadzonej m.in. za pomocą kwestionariuszy ankiet oraz wywiadów z wychowawcami, rodzicami i uczniami.
3. Wnioski wynikające z analizy dokumentacji szkolnej, w tym wyników klasyfikacji i promocji, frekwencji uczniów, wyników sprawdzianów i egzaminów, udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, interwencji profilaktyczno-wychowawczych, sprawozdań wychowawców, pedagoga szkolnego i zespołów przedmiotowych, a także wykazu programów i projektów realizowanych dotychczas w szkole.
4. Wnioski wynikające z obserwacji pedagogicznych.

Analiza danych z ankiety wypełnionej przez 74 uczniów **klas IV-V** pozwala na identyfikację kluczowych **czynników ryzyka** i **czynników chroniących** w kontekście zachowań ryzykownych oraz zdrowego funkcjonowania.

CZYNNIKI RYZYKA -

to te elementy, które zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań ryzykownych, mających negatywny wpływ na rozwój i zdrowie uczniów.

KATEGORIA	CZYNNIK RYZYKA	ODSETEK UCZNIÓW
Brak wsparcia rodzinnego	Brak zaspokojenia potrzeb (miłości, akceptacji, bezpieczeństwa)	1,35%
	Brak zaangażowania rodziców w sprawy uczniów	1,35%
Brak wsparcia w szkole	Brak poczucia bezpieczeństwa w szkole	1,35%
	Brak pomocy w trudnych sytuacjach od nauczycieli i innych dorosłych	1,35%
Nieefektywne	Brak umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami	13,51%

KATEGORIA	CZYNNIK RYZYKA	ODSETEK UCZNIÓW
strategie radzenia sobie	(np. problemy z kolegami, złe oceny)	
Nadużywanie technologii	Poświęcanie ponad 5 godzin dziennie na korzystanie z Internetu	6,76%

CZYNNIKI CHRONIĄCE -

to te elementy, które wspierają zdrowie psychiczne i fizyczne, wzmacniając pozytywne funkcjonowanie oraz zmniejszając ryzyko wystąpienia negatywnych zachowań.

KATEGORIA	CZYNNIK CHRONIĄCY	ODSETEK UCZNIÓW
Wsparcie rodzinne	Pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych	87,84%
	Jasne zasady i reguły w rodzinie	83,78%
	Poczucie zaspokojenia potrzeb (miłości, bezpieczeństwa, akceptacji)	90,54%
	Aktywne zaangażowanie rodziców w życie dziecka	93,24%
Wsparcie szkolne	Szkoła postrzegana jako bezpieczne miejsce	97,30%
	Uczniowie czują się dobrze w szkole	95,95%
	Nauczyciele wspierają w trudnych sytuacjach	89,19%
	Uczniowie potrafią radzić sobie z trudnościami	85,14%
Wsparcie rówieśnicze	Poczucie przynależności do klasy	97,30%
	Pomoc koleżeńska i wzajemne wsparcie	90,54%
	Posiadanie planów na przyszłość	90,54%
Aktywne spędzanie czasu	Rozwijanie swoich zainteresowań	81,08%
	Wykonywanie obowiązków domowych	67,57%
Pozytywne nastawienie	Poczucie bycia szczęśliwym	93,24%

WNIOSKI

Analiza pokazuje, że większość uczniów ma **silne czynniki chroniące**, zwłaszcza w sferze rodzinnej i szkolnej. Wysokie wyniki w kategoriach takich jak "zaangażowanie rodziców", "poczucie bezpieczeństwa w szkole" oraz "wsparcie rówieśnicze" są bardzo pozytywne.

Jednakże, wyniki wskazują na pewne obszary, które wymagają uwagi:

- **Problemy z radzeniem sobie w trudnych sytuacjach:** 13,51% uczniów ma trudności w tym obszarze, co sugeruje potrzebę wprowadzenia warsztatów lub zajęć rozwijających umiejętności społeczne i emocjonalne.
- **Nadużywanie internetu:** 6,76% uczniów spędza zbyt dużo czasu online, co jest czynnikiem ryzyka. Warto wprowadzić działania edukacyjne na temat zdrowego korzystania z technologii.
- **Brak wsparcia:** Chociaż procent jest niski, każdy uczeń, który czuje się niezaspokojony, niezadowolony lub brak mu wsparcia, jest sygnałem do działania. Szkoła powinna mieć programy wsparcia psychologicznego i pedagogicznego, które docierają do każdego potrzebującego.

Program wychowawczo-profilaktyczny powinien więc skupić się na wzmacnianiu już istniejących czynników chroniących, a także na niwelowaniu zidentyfikowanych czynników ryzyka.

Analiza danych z ankiety, w której wzięło udział **104 uczniów klas VI-VIII**, pozwoliła na zidentyfikowanie kluczowych **czynników ryzyka i czynników chroniących** w kontekście zachowań

ryzykownych oraz zdrowego funkcjonowania.

CZYNNIKI RYZYKA -

to elementy, które mogą zwiększać prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań mających negatywny wpływ na zdrowie i rozwój uczniów.

KATEGORIA	CZYNNIK RYZYKA	ODSETEK UCZNIÓW
Brak wsparcia w szkole	Brak poczucia bezpieczeństwa w szkole	1,92%
Brak wsparcia rodzinnego	Brak zaspokojenia potrzeb (miłości, akceptacji)	2,88%
Uzależnienia	Mieli kontakt z alkoholem, papierosami, e-papierosami, innymi używkami	2,88%
Nieefektywne strategie radzenia sobie	Szukanie zapomnienia w Internecie	4,81%
	Zamykanie się w pokoju	2,88%
Nadużywanie technologii	Poświęcanie ponad 5 godzin dziennie na korzystanie z Internetu	2,88%

CZYNNIKI CHRONIĄCE -

to te elementy, które wzmacniają zdrowie i pozytywne funkcjonowanie, zmniejszając tym samym ryzyko wystąpienia negatywnych zachowań.

KATEGORIA	CZYNNIK CHRONIĄCY	ODSETEK UCZNIÓW
Wsparcie rodzinne	Pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów rodzinnych	91,35%
	Aktywne zaangażowanie rodziców w życie dziecka	96,15%
	Poczucie zaspokojenia potrzeb (miłości, bezpieczeństwa, akceptacji)	97,12%
	Jasne zasady i reguły w rodzinie	94,23%
Wsparcie szkolne	Szkoła postrzegana jako bezpieczne miejsce	97,12%
	Uczniowie czują się dobrze w szkole	96,15%
Wsparcie rówieśnicze	Poczucie przynależności do klasy	94,23%
Pozytywne nastawienie	Posiadanie planów na przyszłość	94,23%
	Poczucie bycia szczęśliwym	96,15%
Konstruktywne radzenie sobie	Rozmowa z dorosłymi / bliskimi w domu	87,50%
	Analizowanie sytuacji i planowanie rozwiązania problemu	83,65%
	Oddawanie się swoim pasjom i zainteresowaniom	81,73%
Aktywne spędzanie czasu	Rozwijanie swoich zainteresowań	91,35%
	Uprawianie sportu	62,50%
	Wykonywanie obowiązków domowych	68,27%
	Rozmawianie z bliskimi w domu	87,50%

WNIOSKI

Analiza odpowiedzi 104 uczniów klas VI-VIII w ankiecie do programu wychowawczo-profilaktycznego pokazuje, że w tej grupie wiekowej dominują **silne czynniki chroniące**. Zdecydowana większość uczniów ma poczucie **bezpieczeństwa i wsparcia** w środowisku rodzinnym i szkolnym, co jest fundamentem zdrowego funkcjonowania. Wysoki odsetek badanych deklaruje

również **pozytywne nastawienie do życia**, co potwierdzają plany na przyszłość oraz poczucie bycia szczęśliwym.

Jednakże, analiza ujawniła również **istotne czynniki ryzyka**, które wymagają uwagi w ramach działań profilaktycznych. Największym wyzwaniem jest **nieumiejętność radzenia sobie ze stresem i problemami** przez mniejszą, ale znaczącą grupę uczniów. Wybierają oni strategie unikowe, takie jak ucieczka w świat Internetu czy zamykanie się w pokoju. Ponadto, niepokojącym zjawiskiem jest również nadużywanie technologii, na co wskazuje poświęcanie przez część uczniów ponad 5 godzin dziennie na korzystanie z Internetu. Wniosek jest taki, że program powinien skupić się na wzmacnianiu już istniejących mocnych stron, a jednocześnie aktywnie wspierać uczniów w rozwijaniu **konstruktywnych strategii radzenia sobie z trudnościami** i edukować na temat **bezpiecznego i świadomego korzystania z technologii**.

Analiza danych z ankiety wypełnionej przez **55 rodziców** pozwala na identyfikację kluczowych **czynników ryzyka i czynników chroniących** w kontekście bezpieczeństwa i wychowania dzieci w środowisku szkolnym i domowym.

CZYNNIKI RYZYKA -

to te elementy, które według rodziców, zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań ryzykownych, mających negatywny wpływ na funkcjonowanie uczniów.

KATEGORIA	CZNNIK RYZYKA	ODSETEK RODZICÓW
Brak poczucia bezpieczeństwa	Szkoła nie dba o bezpieczeństwo dzieci	1,82%
Przemoc rówieśnicza	Doświadczenie agresji słownej (przezywanie, ośmieszanie itp.)	16,36%
	Doświadczenie agresji fizycznej (bicie, popychanie itp.)	1,82%
	Zabierano/niszczono rzeczy należące do dziecka	7,27%
	Wymuszano pieniądze	3,64%
	Namawiano do spróbowania niebezpiecznych substancji	1,82%
Używanie technologii	Dziecko spędza ponad 5 godzin dziennie korzystając z telefonu/Internetu	1,82%
Trudności rodzinne	Rozstanie rodziców	3,64%
	Wychowywanie tylko przez jednego rodzica	3,64%
	Uzależnienie kogoś z najbliższego otoczenia dziecka	3,64%

CZYNNIKI CHRONIĄCE -

to elementy, które wzmacniają zdrowie i pozytywne funkcjonowanie, zmniejszając tym samym ryzyko wystąpienia negatywnych zachowań.

KATEGORIA	CZNNIK CHRONIĄCY	ODSETEK RODZICÓW
Bezpieczeństwo w szkole	Szkoła dba o bezpieczeństwo dzieci	98,18%
	Dziecko czuje się bezpiecznie w szkole	90,91%
	Szkoła zauważa problemy wychowawcze	83,64%
Wsparcie szkolne	Nauczyciele udzielają wsparcia w rozwiązywaniu problemów	96,36%
	Pracownicy szkoły udzielają pomocy	90,91%
	Dziecko wie do kogo zwrócić się o pomoc	96,36%
Wsparcie	Dziecko jest akceptowane w klasie	94,55%

KATEGORIA	CZYNNIK CHRONIĄCY	ODSETEK RODZICÓW
rówieśnicze		
Aktywne spędzanie czasu	Dziecko uczęszcza na zajęcia dodatkowe	90,91%
Kontrola rodzicielska	Rodzic ma kontrolę w zakresie aktywności dziecka w Internecie	98,18%

WNIOSKI

Analiza ankiety pokazuje, że **zdecydowana większość rodziców ma bardzo pozytywne zdanie na temat środowiska szkolnego i funkcjonowania swoich dzieci**. Wysokie odsetki w kategoriach takich jak "bezpieczeństwo w szkole", "wsparcie szkolne" czy "kontrola rodzicielska" świadczą o tym, że rodzice czują się włączeni w proces wychowawczy i postrzegają szkołę jako bezpieczne i wspierające miejsce²⁶²⁶⁶. To silne czynniki chroniące, które należy pielęgnować. Jednakże, wyniki wskazują na kluczowe obszary ryzyka, które wymagają wdrożenia konkretnych działań:

- **Przemoc rówieśnicza:** Najbardziej niepokojącym czynnikiem jest doświadczanie przez dzieci **agresji słownej**, na którą wskazało **16,36%** rodziców. Inne formy przemocy, choć mniej liczne, takie jak zabieranie/niszczenie rzeczy (7,27%) czy agresja fizyczna (1,82%) również wymagają uwagi.
- **Niepokój rodziców:** Rodzice w otwartych odpowiedziach często sugerowali dodatkowe działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa, takie jak monitoring czy **zakaz używania telefonów** w szkole. Podkreślają również potrzebę warsztatów dotyczących **radzenia sobie z trudnymi emocjami, cyberbezpieczeństwa i higieny cyfrowej**.

Wnioski z ankiety wskazują na potrzebę wprowadzenia działań w programie wychowawczo-profilaktycznym, które skupią się na:

- **Przeciwdziałaniu przemocy i agresji:** Warsztaty dla uczniów i rodziców dotyczące rozwiązywania konfliktów, komunikacji i szacunku. * **Edukacji cyfrowej:** Szkolenia na temat higieny cyfrowej, zagrożeń w Internecie i bezpiecznego korzystania z technologii, skierowane zarówno do uczniów, jak i rodziców. * **Wzmocnianiu poczucia własnej wartości:** Zajęcia mające na celu budowanie odporności psychicznej i akceptacji.

Analiza ankiety przeprowadzonej wśród **19 nauczycieli** dostarcza cennych informacji na temat czynników ryzyka i czynników chroniących, jak również skuteczności działań profilaktycznych z perspektywy kadry pedagogicznej.

CZYNNIKI RYZYKA -

to te elementy, które według nauczycieli, zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań ryzykownych u uczniów.

KATEGORIA	CZYNNIK RYZYKA	ODSETEK NAUCZYCIELI
Brak wsparcia rodzinnego	Brak współpracy z środowiskiem rodzinnym	26,32%
Przemoc rówieśnicza	Przemoc w szkole	10,53%
	Przemoc w cyberprzestrzeni	10,53%
	Uczniowie doświadczają wyśmiewania/ośmieszania	10,53%
Ryzykowne zachowania	Sięganie po substancje psychoaktywne	5,26%
	Posiadanie problemów zdrowotnych	5,26%

CZYNNIKI CHRONIĄCE -

to te elementy, które według nauczycieli, wzmacniają zdrowie i pozytywne funkcjonowanie uczniów.

KATEGORIA	CZYNNIK CHRONIĄCY	ODSETEK NAUCZYCIELI
Wsparcie szkolne	Szkoła zapewnia wystarczającą ofertę zajęć pozalekcyjnych	100,00%
	Działania szkoły są ukierunkowane na rozwijanie zainteresowań	100,00%
	Wszyscy uczniowie mają okazję do odnoszenia sukcesów	100,00%
	Szkoła oferuje wystarczającą ilość zajęć profilaktycznych (w zakresie uzależnień, zdrowia, bezpieczeństwa)	89,47%
Pozytywne nastawienie	Uczniowie mają plany na przyszłość	94,74%
Współpraca z rodzicami	Rodzice są zaangażowani w życie szkoły	78,95%
	Rodzice podejmują działania wychowawcze	73,68%
	Rodzice współpracują ze szkołą	73,68%

WNIOSKI

Z perspektywy nauczycieli, szkoła jest instytucją w pełni zapewniającą wsparcie i sprzyjające środowisko dla rozwoju uczniów. Kadra pedagogiczna jest przekonana, że oferta zajęć pozalekcyjnych, możliwość odnoszenia sukcesów oraz działania profilaktyczne są na bardzo wysokim poziomie. Uznają również, że większość uczniów ma pozytywne plany na przyszłość i jest zaangażowana.

Największe rozbieżności widać w ocenie współpracy z rodzicami oraz problemu przemocy rówieśniczej. Chociaż nauczyciele oceniają zaangażowanie rodziców jako dobre (78,95%), to jednocześnie aż 26,32% z nich uważa, że brak współpracy ze środowiskiem rodzinnym jest istotnym czynnikiem ryzyka. Podobnie, podczas gdy ankieta dla uczniów i rodziców wskazywała na realny problem przemocy, nauczyciele dostrzegają go w mniejszym stopniu.

Wnioski z ankiety wskazują na potrzebę wprowadzenia działań w programie wychowawczo-profilaktycznym, które skupią się na:

- **Wzmacnianiu współpracy z rodzicami:** Należy opracować programy skierowane do rodziców, które ułatwią komunikację ze szkołą i wzmocnią ich kompetencje wychowawcze.
- **Edukacji na temat przeciwdziałania przemocy:** Konieczne jest wprowadzenie szkoleń dla nauczycieli z zakresu rozpoznawania i reagowania na przemoc rówieśniczą, w tym cyberprzemoc.
- **Ujednoliceniu perspektyw:** Postrzeganie problemów i potrzeb różni się w zależności od grupy. Program wychowawczo-profilaktyczny powinien uwzględniać wszystkie te perspektywy, aby skutecznie odpowiadać na potrzeby całej społeczności szkolnej.

Analiza ankiet uczniów, rodziców i nauczycieli pozwoliła określić czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące, przedstawione w obszarach: szkolnym, rówieśniczym, rodzinnym, środowiskowym i indywidualnym.

OBSZAR	CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
SZKOLNY	► Uczniowie: brak poczucia bezpieczeństwa w szkole (1,35% dla klas IV-V; 1,92% dla klas VI-VIII). ► Rodzice: Szkoła nie dba o bezpieczeństwo dzieci (1,82%). ► Nauczyciele: przemoc w szkole (10,53%), przemoc w cyberprzestrzeni (10,53%), wyśmiewanie/ośmieszanie uczniów (10,53%).	► Uczniowie (IV-V): poczucie bezpieczeństwa (97,30%), poczucie przynależności (97,30%), wsparcie nauczycieli (89,19%). ► Uczniowie (VI-VIII): poczucie bezpieczeństwa (97,12%), dobre samopoczucie w szkole (96,15%). ► Rodzice: szkoła dba o bezpieczeństwo (98,18%), nauczyciele udzielają wsparcia (96,36%), dziecko wie, do kogo

		zwrócić się o pomoc (96,36%). ► Nauczyciele: pełna oferta zajęć dodatkowych (100%), działania na rzecz rozwijania zainteresowań (100%), szansa na sukces dla każdego ucznia (100%).
RÓWIEŚNICZY	► Rodzice: doświadczenie przemocy rówieśniczej (agresja słowna - 16,36%, agresja fizyczna - 1,82%, zabieranie rzeczy - 7,27%, wymuszanie pieniędzy - 3,64%).	► Uczniowie (IV-V): wsparcie znajomych (83,78%).
RODZINNY	► Uczniowie (IV-V): brak zaspokojenia potrzeb (1,35%), brak zaangażowania rodziców (1,35%). ► Rodzice: rozstanie rodziców (3,64%), wychowywanie tylko przez jednego rodzica (3,64%), uzależnienie w otoczeniu (3,64%). ► Nauczyciele: brak współpracy ze środowiskiem rodzinnym (26,32%).	► Uczniowie (IV-V): wsparcie w rodzinie (87,84%), jasne zasady (83,78%), zaspokojone potrzeby (90,54%), zaangażowanie rodziców (93,24%). ► Uczniowie (VI-VIII): wsparcie w rodzinie (91,35%), aktywne zaangażowanie rodziców (89,42%), jasne zasady (85,58%). ► Rodzice: zaspokojenie potrzeb dziecka (98,18%), wsparcie w rodzinie (96,36%). ► Nauczyciele: współpraca z rodzicami (68,42%).
ŚRODOWISKOWY	► Uczniowie (VI-VIII): kontakt z użytkownikami (2,88%).	► Uczniowie (IV-V): posiadanie zainteresowań i hobby (74,32%), korzystanie z oferty szkoły i innych instytucji (70,27%). ► Uczniowie (VI-VIII): korzystanie z oferty szkoły i innych instytucji (78,85%), posiadanie zainteresowań i hobby (76,92%).
INDYWIDUALNE POSTAWY	► Uczniowie: nadużywanie Internetu i telefonu (12,16%), ucieczka od problemów w Internet (4,81%) lub zamykanie się w pokoju (2,88%). ► Nauczyciele: sięganie po substancje psychoaktywne (5,26%).	► Uczniowie (IV-V): posiadanie zainteresowań i hobby (74,32%), korzystanie z oferty szkoły i innych instytucji (70,27%). ► Uczniowie (VI-VIII): posiadanie zainteresowań i hobby (76,92%), korzystanie z oferty szkoły i innych instytucji (78,85%).

WNIOSKI

Zestawienie wyników z ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ujawnia istotne różnice w postrzeganiu środowiska szkolnego i czynników ryzyka. Chociaż wszystkie grupy identyfikują podobne obszary, ich oceny i priorytety znacznie się różnią, co jest kluczowe dla efektywnej profilaktyki.

1. **Silne czynniki chroniące:** Dominującym wnioskiem z wszystkich ankiet jest fakt, że w szkole istnieją bardzo **silne czynniki chroniące**. Zarówno uczniowie, jak i rodzice, czują się w niej bezpiecznie i są przekonani o wsparciu ze strony kadry pedagogicznej. Nauczyciele potwierdzają, że szkoła oferuje bogaty wachlarz zajęć i możliwości rozwoju, co jest podstawą dla pozytywnego funkcjonowania uczniów.
2. **Rozbieżności w postrzeganiu przemocy:** Jest to najbardziej alarmująca rozbieżność. Rodzice (16,36%) i uczniowie (szczególnie ci młodszy) dostrzegają problem **przemocy rówieśniczej**, w tym

słownej i niszczenia mienia. Tymczasem nauczyciele oceniają ten problem na znacznie niższym poziomie (10,53%), co może sugerować, że część incydentów umyka ich uwadze lub jest bagatelizowana.

3. **Wyzwania w obszarze radzenia sobie z problemami:** Ankiety ujawniają, że uczniowie mają trudności z radzeniem sobie w sytuacjach kryzysowych. Część z nich ucieka w wirtualny świat lub izoluje się, co jest wyraźnym czynnikiem ryzyka. Jest to obszar, który wymaga natychmiastowych działań.
4. **Współpraca z rodzicami:** Nauczyciele (26,32%) widzą brak współpracy z niektórymi rodzicami jako istotny czynnik ryzyka, podczas gdy z perspektywy rodziców, kontrola rodzicielska w cyberprzestrzeni jest bardzo wysoka. Ta rozbieżność wskazuje na potrzebę poprawy komunikacji i zaufania między szkołą a domem.

REKOMENDACJE

Wnioski te stanowią podstawę do stworzenia zintegrowanego **programu wychowawczo-profilaktycznego**, który uwzględni perspektywy wszystkich grup.

1. Program przeciwdziałania przemocy:

- Wprowadzenie **warsztatów dla uczniów** na temat szacunku, rozwiązywania konfliktów i empatii.
- **Szkolenia dla nauczycieli** z zakresu rozpoznawania sygnałów przemocy rówieśniczej, również w cyberprzestrzeni, oraz procedur reagowania.
- **Spotkania edukacyjne dla rodziców** na temat rozpoznawania sygnałów, że dziecko jest ofiarą lub sprawcą przemocy.

2. Rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych:

- Organizowanie **zajęć z psychologiem/pedagogiem**, które będą uczyć uczniów, jak radzić sobie ze stresem, frustracją i trudnymi emocjami w konstruktywny sposób.
- Promowanie **alternatywnych, zdrowych sposobów spędzania czasu**, np. poprzez poszerzenie oferty zajęć sportowych i artystycznych.

3. Wzmacnianie współpracy z rodzicami:

- Wprowadzenie **regularnych spotkań i warsztatów** dla rodziców, które będą dotyczyć wychowania, higieny cyfrowej oraz wspierania rozwoju emocjonalnego dzieci.
- Stworzenie **otwartego kanału komunikacji** z rodzicami (np. specjalne dyżury pedagoga, psychologa), aby ułatwić zgłaszanie problemów.

4. Działania dostosowane do wieku:

- Programy profilaktyczne powinny być dostosowane do specyfiki danej grupy wiekowej. Dla młodszych uczniów (klasy IV-V) nacisk powinien być położony na budowanie relacji rówieśniczych, dla starszych (klasy VI-VIII) na odpowiedzialność w świecie cyfrowym i zdrowy styl życia.

XII. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Głównym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wszechstronne wspieranie uczniów w ich rozwoju, prowadzące do osiągnięcia pełnej dojrzałości w sferach: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

SFERA ROZWOJU	GŁÓWNE CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO
FIZYCZNA	Kształtowanie zdrowych nawyków, takich jak prawidłowe odżywianie, regularna aktywność fizyczna i dbałość o higienę. Celem jest wykształcenie u uczniów postaw prozdrowotnych na całe życie.
EMOCJONALNA	Uczenie uczniów rozpoznawania, rozumienia i radzenia sobie z własnymi emocjami. Rozwój empatii, budowanie poczucia własnej wartości oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami.
INTELEKTUALNA	Stymulowanie samodzielnego myślenia , kreatywności i ciekawości świata. Promowanie efektywnych technik uczenia się, które pozwolą uczniom w pełni wykorzystać swój potencjał intelektualny.

DUCHOWA	Pielęgnowanie własnego systemu wartości i szacunku dla innych. Pomoc w podejmowaniu świadomych decyzji opartych na moralności oraz budowanie poczucia tożsamości.
SPOŁECZNA	Przygotowanie uczniów do aktywnego i odpowiedzialnego życia w społeczeństwie. Rozwój umiejętności komunikacji , współpracy w grupie, rozwiązywania konfliktów i promowanie postaw prospołecznych.

Wszystkie te sfery są kluczowe dla wychowania dojrzałego, odpowiedzialnego i szczęśliwego człowieka, zdolnego do aktywnego i świadomego funkcjonowania w społeczeństwie.

OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH:

1. PRZYGOTOWANIE UCZNIÓW DO PODEJMOWANIA ODPOWIEDZIALNYCH DECYZJI, KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ŚRODOWISKO NATURALNE ORAZ DBANIA O WŁASNE ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO.
2. KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH, WYCHOWANIE W DUCHU WSPÓLNOTY, MIŁOŚCI, TOLERANCJI ORAZ SZACUNKU DLA INNYCH.
3. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO, OTWARTOŚCI NA INNYCH, RESPEKTOWANIA NORM ETYCZNYCH I ZASAD KULTURY OSOBISTEJ.
4. KSZTAŁTOWANIE WRAŻLIWOŚCI ESTETYCZNEJ ORAZ POCZUCIA DOBRA, PRAWDY I PIĘKNA.

OBSZAR I ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN	SPOSOBY EWALUACJI
I. PRZYGOTOWANIE UCZNIÓW DO PODEJMOWANIA ODPOWIEDZIALNYCH DECYZJI, KSZTAŁTOWANIE POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ŚRODOWISKO NATURALNE ORAZ DBANIA O WŁASNE ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO				
1. ROZBUDZANIE ZAINTERESOWANIA DZIECKA WŁASNYM ZDROWIEM I ROZWOJEM PSYCHO- FIZYCZNYM	- Organizowanie spotkań z pielęgniarką szkolną (higiena, kondycja fizyczna, pierwsza pomoc). - Organizowanie zajęć rekreacyjno-sportowych i gimnastyki korekcyjnej. - Prowadzenie wewnętrznych i uczestnictwo w międzyszkolnych turniejach i zawodach sportowych. - Realizacja programów i projektów, np. „Bieg po zdrowie”, „Lekcje z emocjami”, „Mistrzowie sportu”, „Trzymaj formę”, „Rowerowy maj”, „Dziel się uśmiechem”, „Planeta zdrowia”. - Pogadanki na temat zdrowego trybu życia, zdrowego odżywiania i higieny. - Przypominanie zasad bezpieczeństwa i higieny, np. w profilaktyce chorób zakaźnych.	wychowawca, nauczyciele WF, pielęgniarka szkolna, dyrekcja, pedagog	cały rok szkolny	Sprawozdania wychowawców i nauczycieli, obserwacje, osiągnięcia uczniów (dyplomy, wyróżnienia).
2. WYRABIANIE NAWYKÓW ORGANIZOWANIA I PLANOWANIA WŁASNEJ PRACY I SPOSOBÓW SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO	- Promowanie zdrowego stylu życia (udział w zawodach, wycieczkach, rajdach). - Promowanie zajęć pozalekcyjnych (koła zainteresowań, zajęcia sportowe). - Rozmowy na temat planowania czasu wolnego i stylów uczenia się. - Udział w projektach rozwijających kreatywność i pomysłowość (np. w ramach Uniwersytetu Dzieci). - Rozmowy o roli pracy w życiu człowieka, planowaniu kariery i wybieraniu nowej szkoły.	wychowawca, nauczyciele, dyrekcja	cały rok szkolny	Sprawozdania wychowawców, frekwencja na zajęciach pozalekcyjnych, obserwacje.
3. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI BEZPIECZNEGO FUNKCJONOWANIA NA	- Pogadanki na temat bezpieczeństwa w różnych sytuacjach. - Opracowywanie klasowych kodeksów. - Spotkania z policjantem na temat „Bezpieczna	wychowawca, pedagog szkolny, policja, rodzice	cały rok szkolny	Tematyka zajęć, rozmowy z uczniami, relacje

TERENIE SZKOŁY I PORUSZANIA SIĘ PO DROGACH	droga do szkoły” i bezpieczeństwa podczas ferii i wakacji. - Udział w programach edukacyjnych, np. „Akademia Bezpiecznego Puchatka”.			z podjętych działań.
4. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI „BEZPIECZNEGO” KORZYSTANIA ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU	- Dzień Bezpiecznego Internetu - pogadanki i zajęcia na temat bezpieczeństwa w sieci. - Zajęcia na temat ochrony danych osobowych (program „Twoje dane – Twoja sprawa”) i prywatności w sieci.	wychowawca, pedagog, nauczyciele informatyki	cały rok szkolny	Sprawozdania wychowawców, ankiety ewaluacyjne, obserwacje.
5. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI ROZPOZNAWANIA ZAGROŻEŃ CYWILIZACYJNYCH	- Pogadanki i zajęcia na temat szkodliwości palenia tytoniu, picia alkoholu i innych używek. - Zajęcia na temat zachowań ryzykownych (np. stosowanie napojów energetycznych) i jak ich unikać. - Spotkania z psychologiem i pedagogiem szkolnym. - Spotkania profilaktyczne z przedstawicielami służb mundurowych.	wychowawca, pedagog, psycholog, specjaliści	cały rok szkolny	Sprawozdania ze spotkań, obserwacje, ankiety.
6. KSZTAŁTOWANIE POSTAWY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ŚRODOWISKO NATURALNE ORAZ POSTAW PROZDROWOTNYCH	- Udział w akcjach proekologicznych (sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych). - Pogadanki na temat segregacji śmieci, oszczędzania wody i prądu. - Pielęgnowanie klasowych i szkolnych terenów zielonych. - Dzień Ziemi - troska o środowisko.	wychowawca, nauczyciele, woźna	cały rok szkolny	Obserwacja postaw uczniów, sprawozdania z akcji.
7. KSZTAŁTOWANIE U UCZNIÓW UMIEJĘTNOŚCI ŻYCIOWYCH (RADZENIA SOBIE ZE STRESEM, ROZPOZNAWANIA I WYRAŻANIA WŁASNYCH EMOCJI I UCZUĆ)	- Zajęcia w ramach projektów (np. Uniwersytet Dzieci, „Rówieśnicy”) na temat emocji, stresu, empatii. - Rozmowy na temat rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie z problemami (negocjacje, mediacje, asertywność). - Indywidualne konsultacje z pedagogiem i psychologiem.	wychowawca, pedagog, psycholog	cały rok szkolny	Obserwacje zachowań, rozmowy z uczniami.

	- Zajęcia na temat budowania poczucia własnej wartości. - Dzień Życzliwości i Pozdrowień.			
8. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	- Pogadanki na temat uzależnień od mediów, gier komputerowych i innych urządzeń elektronicznych. - Zajęcia profilaktyczne prowadzone przez specjalistów. - Pogadanki na temat konsekwencji uzależnień.	wychowawca, pedagog, psycholog, zaproszeni specjaliści	cały rok szkolny	Sprawozdania z zajęć, obserwacje.
9. WSPARCIE UCZNIÓW I RODZICÓW W ZAKRESIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNEJ	- Dyżury psychologa i pedagoga szkolnego. - Indywidualne konsultacje z rodzicami i uczniami. - Informowanie rodziców o dostępnych formach wsparcia.	dyrekcja, psycholog, pedagog	cały rok szkolny	Zapisy w dziennikach, raporty, rozmowy z rodzicami.
II. KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH, WYCHOWANIE W DUCHU WSPÓLNOTY, MIŁOŚCI, TOLERANCJI ORAZ SZACUNKU DLA INNYCH				
1. POZNAWANIE HISTORII MIASTA I REGIONU	- Wycieczki po mieście i regionie. - Prelekcje na temat historii lokalnej. - Udział w konkursach wiedzy o regionie.	wychowawca, nauczyciele historii, dyrekcja	cały rok szkolny	Relacje z wycieczek, udział w konkursach.
2. KULTYWOWANIE POLSKICH TRADYCJI, OBYCZAJÓW I ŚWIĄT, ZAZNAJAMIANIE Z ELEMENTAMI KULTURY MATERIALNEJ I DUCHOWEJ ORAZ POJĘCIAMI I SYMBOLAMI Z NIMI ZWIĄZANYMI, TAKIMI JAK: RODZINA, DOM, NARÓD, OJCZYŻNA, KRAJ	- Udział w uroczystościach szkolnych (np. Akademia z okazji Święta Odzyskania Niepodległości, Jasełka). - Pielęgnowanie tradycji klasowych (np. wigilia klasowa, Dzień Babci i Dziadka). - Rozmowy na temat symboli narodowych (godło, hymn, flaga) i świąt państwowych (np. Święto Konstytucji 3-go Maja).	wychowawca, nauczyciele, dyrekcja	cały rok szkolny	Obserwacje, relacje z uroczystości.
3. KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI	- Obchody świąt narodowych. - Rozmowy o roli Polaków w historii i współczesności.	wychowawca, nauczyciele historii	cały rok szkolny	Obserwacje, tematyka zajęć.

OBYWATELSKIEJ I WIĘZI Z KRAJEM	- Dyskusje na temat obowiązków obywatela. - Tematyka zajęć: "Dzień Dziecka - Konwencja Praw Dziecka". - Uczestnictwo w zajęciach: "Dzień Europejski - mieszkamy w Europie".			
4. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI NIESIENIA POMOCY POTRZEBUJĄCYM	- Udział w akcjach charytatywnych (np. zbiórki darów, Dzień Wolontariusza). - Rozmowy na temat bezinteresownej pomocy. - Udział w akcjach pomocowych dla potrzebujących.	wychowawca, opiekun wolontariatu	cały rok szkolny	Sprawozdania z akcji, obserwacje.
5. KSZTAŁTOWANIE POSTAW SZACUNKU WOBEC OSÓB STARSZYCH	- Obchody Dnia Babci i Dziadka. - Rozmowy na temat szacunku dla seniorów. - Pomoc osobom starszym w miarę możliwości.	wychowawca	cały rok szkolny	Obserwacje, rozmowy z uczniami.
6. KSZTAŁTOWANIE POSTAWY TOLERANCJI I SZACUNKU WOBEC INNYCH KULTUR ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM NARODOWOŚCI UCZNIÓW NIE BĘDĄCYCH OBYWATELAMI POLSKI	- Rozmowy na temat różnic kulturowych i religijnych. - Dzień Tolerancji, Dzień Praw Człowieka. - Integracja z uczniami z innych krajów. - Dzień Integracji z osobami niepełnosprawnymi, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu.	wychowawca, pedagog, dyrekcja	cały rok szkolny	Obserwacje, rozmowy.
7. WYCHOWANIE DO WARTOŚCI	- Rozmowy na temat ważnych wartości (miłość, przyjaźń, empatia). - Rozwijanie postawy życzliwości i kultury słowa. - Pogadanki na temat relacji międzyludzkich.	wychowawca, pedagog, nauczyciele	cały rok szkolny	Obserwacje, relacje z rozmów.
III. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁŻYCIA SPOŁECZNEGO, OTWARTOŚCI NA INNYCH, RESPEKTOWANIA NORM ETYCZNYCH I ZASAD KULTURY OSOBISTEJ				
1. PRZYGOTOWYWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE	- Rozmowy na temat rodziny i jej roli. - Wzmacnianie więzi rodzinnych (np. Dzień Rodziny). - Pogadanki na temat relacji w rodzinie.	wychowawca	cały rok szkolny	Obserwacje, rozmowy, relacje.

	- Rozmowy na temat roli pracy w życiu człowieka i wkładu w funkcjonowanie rodziny.			
2. KSZTAŁTOWANIE PRAWIDŁOWYCH RELACJI MIEDZYLUDZKICH	- Rozmowy i zajęcia na temat współpracy i komunikacji. - Rozwiązywanie konfliktów w grupie, budowanie asertywności. - Zajęcia integracyjne, w tym realizacja programu "Rówieśnicy".	wychowawca, pedagog, psycholog	cały rok szkolny	Obserwacje, rozmowy, ankiety socjometryczne.
3. KSZTAŁTOWANIE KULTURALNEGO ZACHOWANIA SIE	- Pogadanki na temat zasad savoir-vivre'u. - Wdrażanie zasad kultury osobistej i słowa. - Rozmowy o szacunku wobec innych, dbałości o estetykę ubioru i higienę osobistą.	wychowawca, nauczyciele	cały rok szkolny	Obserwacje, rozmowy.
4. WZMACNIANIE WŚRÓD UCZNIÓW I WYCHOWANKÓW WIĘZI ZE SZKOŁĄ I SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ	- Udział w imprezach szkolnych i środowiskowych. - Dbanie o wygląd szkoły i jej otoczenia. - Współpraca z lokalnymi instytucjami.	wychowawca, nauczyciele, dyrekcja	cały rok szkolny	Sprawozdania, obserwacje, relacje.
5. KSZTAŁTOWANIE PRZYJAZNEGO KLIMATU W SZKOLE, BUDOWANIE PRAWIDŁOWYCH RELACJI RÓWIEŚNICZYCH, RELACJI UCZNIÓW I NAUCZYCIELI, NAUCZYCIELI I RODZICÓW	- Regularne zebrania i konsultacje z rodzicami. - Dyżury pedagoga i psychologa. - Prowadzenie zajęć integrujących klasę. - Ankiety ewaluacyjne dla uczniów, nauczycieli i rodziców. - Prezentacja dorobku uczniów.	wychowawca, pedagog, psycholog, nauczyciele, dyrekcja, rodzice	cały rok szkolny	Analiza ankiet, sprawozdania z podjętych działań.
6. ROZWIJANIE I WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI WOLONTARYSTYCZNEJ	- Udział w akcjach charytatywnych i pomocowych. - Rozmowy na temat roli wolontariusza. - Włączenie w działania na rzecz innych. - Dzień Wolontariusza - rozmowy na temat bezinteresownej pomocy.	wychowawca, opiekun wolontariatu	cały rok szkolny	Obserwacje, sprawozdania z akcji.
7. ROZWIJANIE NAWYKÓW SAMOKSZTAŁCENIA	- Prezentacja dorobku uczniów. - Organizowanie zajęć pozalekcyjnych. - Indywidualne wspieranie uzdolnień uczniów.	wychowawca, nauczyciele, dyrekcja, bibliotekarz	cały rok szkolny	Wykaz zajęć pozalekcyjnych, frekwencja,

I DOSKONALENIA SWOICH UMIEJĘTNOŚCI (ROZWIJANIE KOMPETENCJI KLUCZOWYCH)	- Zachęcanie do korzystania z biblioteki i udziału w zajęciach bibliotecznych. - Zajęcia na temat efektywnej nauki i technik uczenia się, w tym przygotowania do egzaminu ósmoklasisty.			sprawozdania, obserwacje.
8. WSPIERANIE WYCHOWAWCZEJ ROLI RODZINY	- Prowadzenie konsultacji i spotkań z rodzicami. - Informowanie rodziców o postępach i problemach dzieci. - Wspólne organizowanie imprez klasowych i szkolnych.	wychowawca, psycholog, pedagog	cały rok szkolny	Częstotliwość spotkań, zadowolenie rodziców, relacje z podjętych działań.
IV. KSZTAŁTOWANIE WRAŻLIWOŚCI ESTETYCZNEJ ORAZ POCZUCIA DOBRA, PRAWDY I PIĘKNA				
1. WYRABIANIE U UCZNIÓW WRAŻLIWOŚCI NA PIĘKNO	- Organizowanie i udział w konkursach plastycznych, poetyckich, literackich. - Prezentacja talentów uczniów podczas uroczystości. - Dekorowanie szkoły i klas. - Udział w imprezach kulturalnych.	wychowawca, nauczyciele, dyrekcja	cały rok szkolny	Sprawozdania, dyplomy, wyróżnienia, relacje.
2. UMOŻLIWIENIE UCZNIOM ROZWOJU INDYWIDUALNYCH TALENTÓW I ZAINTERESOWAŃ	- Rozpoznawanie potrzeb uczniów w zakresie zajęć pozalekcyjnych. - Organizowanie kół zainteresowań i zajęć przedmiotowych. - Prezentacja dorobku uczniów na forum szkoły.	dyrekcja, wychowawca, nauczyciele	cały rok szkolny	Wykaz zajęć, frekwencja, sprawozdania.
3. KSZTAŁTOWANIE U UCZNIÓW DBAŁOŚCI O OTOCZENIE	- Udział w akcjach sprzątania szkoły i jej otoczenia. - Dbanie o zielen i czystość w klasach.	wychowawca, nauczyciele	cały rok szkolny	Obserwacje, sprawozdania z akcji.
4. WYRABIANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ESTETYCZNY WYGLĄD POMIESZCZEŃ SZKOLNYCH	- Udział w dekorowaniu szkoły. - Dbanie o właściwe wywiązywanie się z obowiązków dyżurnego. - Rozmowy na temat szacunku do mienia szkolnego.	wychowawca, nauczyciele, woźna	cały rok szkolny	Obserwacje, rozmowy.

**PROGRAMY, PROJEKTY, INNOWACJE, KONKURSY
O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM
REALIZOWANE W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2 W RZESZOWIE
W ROKU SZKOLNYM 2025/26**

KATEGORIA	NAZWA
INNOWACJE	"Chemia może być piękna"
	"Magiczny świat nauki i sztuki"
	"LEGOBOTYKA"
	"Śmieci oddajemy i... imprezujemy"
	"Wcześniej zaczynamy, więc na luzie zdamy"
	"Historia Polski przez pryzmat dziejów mojego miasta Rzeszowa"
	"Moc relacji - siła bez przemocy"
	"Uczymy się ucząc - uczniowie w roli nauczyciela"
	"Usłyszymy się naprawdę" - komunikacja bez przemocy"
	"Aerobik dla zdrowia i radości"
	"Chodź na trzepak"
	"English Podcast Kids" (Mali reporterzy) dla klasy 3
	"Szkolna przygoda z włóczką i szydełkiem"
	"MISTRZ ORTOGRAFII" w klasach V-VIII
	"Nowoczesne metody pracy z tekstem literackim: edukacyjny escape room w nauczaniu języka polskiego"
	"Rok z pedagogiem"
	"Rzeszów - moja mała ojczyzna" - przedszkole
	"Wspólna przygoda pokoleń" - przedszkole
PROJEKTY	"Kodowanie na dywanie" i "Uczymy dzieci programować"
	"Dziel się uśmiechem"
	"Akademia Bezpiecznego Puchatka"
	"Uniwersytet Dzieci: 'Inspiruję do nauki', 'Mali matematycy', 'Planeta zdrowie', 'Misja sport', 'Uczeń w sieci'"
	"Misja Kieszonkowe"
	Ogólnopolski Projekt Edukacyjny "Kreatywna Matematyka"
	"Latający Plecak Życzliwości Międzynarodowy Projekt Edukacyjny"
	"Klasa w terenie"
	"Lepsza szkoła" - projekt GWO
	Projekt „Matematyka w sporcie” w ramach programu Uniwersytet Dzieci w Klasie
	"Chodnikowa Poezja"
	Minirajd Rowerowy Ścieżką Szafera
	Ogólnopolski Projekt "Laboratoria Przyszłości"
	Ogólnopolski Projekt Edukacyjny "Polak ma esę! 3"
	Ogólnopolski program "Twoje dane – Twoja sprawa"
	"Matematyka - Zagadki geometrii"

KATEGORIA	NAZWA
	“Trzymaj formę”
	“Rowerowy Maj”
PROGRAMY	"Nie pal przy mnie proszę"
	"Bieg po zdrowie"
	Program Ministerialnego Sportu i Turystyki
	"Zbieraj z klasą" (Remondis)
KONKURSY	Konkurs matematyczno-informatyczny IstaLogik VI edycja
	Ogólnopolski konkurs Meditest
	Ogólnopolski konkurs Ekotest
	Ogólnopolski Konkurs Nauk Przyrodniczych Świetlik
	Konkurs przyrodniczy "Mój las" (organizowany przez LOP)
	Ogólnopolski konkurs ekologiczny "Olimpiada zdrowego stylu życia"
	Szkolny konkurs na Dzień Bezpiecznego Internetu
	Ogólnopolska Olimpiada Przedmiotowa Olimpus z fizyki, chemii, biologii i matematyki
	Powiatowy Konkurs Krajoznawczy „Podróże po Podkarpaciu”
	Szkolny konkurs „Mistrz Rachunków”
	Ogólnopolskie Dyktando Niepodległościowe "Po polsku o historii"
	Powiatowy Konkurs Ortograficzny dla klas 7-8 "Mistrz Ortografii"
	Konkurs biblijny
	Podkarpacki Konkurs Historyczny z elementami regionalizmu "Hi-Reg"
	Olimpiada Historyczna Juniorów
	Wojewódzki Konkurs Plastyczny "Tradycje i Zwyczaje Podkarpacia. Podkarpackie Kwiaty w Rękodziele Artystycznym"
	Szkolne Konkursy Plastyczne "Ozdoba Bożonarodzeniowa" i "Ozdoba Wielkanocna"
	Konkurs piosenki anglojęzycznej
	Konkursy plastyczno-językowe
	Konkurs zbiórki makulatury i plastiku (EKOSKOP)
	Konkurs kuratoryjny z biologii i geografii
	Szkolne konkursy: konkurs literacki, konkursy ortograficzne o tytuł Mistrza Ortografii

XII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Działalność wychowawczo-profilaktyczna szkoły to działania skierowane do:

- a) wszystkich uczniów
- b) rodziców
- c) nauczycieli

A. DZIAŁALNOŚĆ SKIEROWANA DO UCZNIÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. ZAPOZNANIE UCZNIÓW Z OBOWIĄZUJĄCYMI REGULAMINAMI	• Zapoznanie uczniów na lekcjach wychowawczych ze Statutem, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym i zasadami oceniania. • Zapoznanie z prawami i obowiązkami oraz systemem kar i nagród. • Zapoznanie uczniów z procedurami reagowania (zagrożenia zewnętrzne, wewnętrzne, cyberprzemoc).
2. TWORZENIE BEZPIECZNEGO ŚRODOWISKA SZKOLNEGO	• Zapoznaczanie uczniów z punktami statutu dotyczącymi zakazu używania środków odurzających. • Systematyczna kontrola boisk, toalet i pomieszczeń szkoły. • Systematyczne dyżury nauczycieli w czasie przerw zgodnie z procedurami zapewnienia bezpieczeństwa. • Reagowanie na zachowania agresywne zgodnie z opracowanymi procedurami. • Kształtowanie umiejętności współżycia w grupie (zajęcia integracyjne). • Kształtowanie relacji Nauczyciel-Uczeń i Rówieśnik-Nauczyciel. • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania uczuć i radzenia sobie z własnymi emocjami. • Uczenie radzenia sobie w sytuacji zagrożenia (spotkania z Policją, Strażą Pożarną itp.). • Zapoznanie z numerami alarmowymi.
3. PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	• Zachęcanie uczniów do udziału w różnorodnych akcjach profilaktycznych: gazetki tematyczne, plakaty, konkursy. • Organizowanie wycieczek, rajdów, wyjść do kina, teatru. • Organizowanie imprez sportowych, udział uczniów w zawodach i rozgrywkach sportowych. • Organizowanie imprez klasowych i szkolnych. • Kształtowanie i rozwijanie zainteresowań (udział w kołach przedmiotowych i innych formach zajęć pozalekcyjnych). • Kształtowanie umiejętności wykorzystania czasu wolnego poprzez udział w zajęciach dodatkowych. • Udział w konkursach, olimpiadach, turniejach.

B. DZIAŁALNOŚĆ SKIEROWANA DO RODZICÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. INFORMOWANIE RODZICÓW O PRACY SZKOŁY	• Zapoznanie ze Statutem Szkoły, WSO, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym oraz innymi dokumentami szkolnymi. • Organizowanie imprez z udziałem rodziców. • Doskonalenie współpracy z rodzicami (systematyczny kontakt, informowanie o sukcesach i problemach).
2. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	• Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu uczniów (wywiadówki, konsultacje – online). • Zachęcanie rodziców do organizowania i uczestniczenia w imprezach i uroczystościach szkolnych i klasowych. • Konsultowanie treści ważnych dokumentów szkolnych. • Indywidualne spotkania z wychowawcą i pedagogiem (wspólne rozwiązywanie problemów). • Organizowanie spotkań organizacyjno-integracyjnych dla rodziców (klasy 1).
3. PEDAGOGIZACJA	• Organizowanie prelekcji i pogadanek zgodnie z diagnozą potrzeb w tym zakresie.

RODZICÓW	• Przygotowanie materiałów informacyjnych i publikacji w celu podnoszenia kompetencji wychowawczych. • Poszerzenie wiedzy na temat: prawidłowości i zaburzeń rozwoju psychicznego oraz rozpoznawania wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych. • Dostarczanie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodzin. • Zorganizowanie Punktu Konsultacyjnego (porady telefoniczne z psychologiem). • Informowanie o webinarach i materiałach edukacyjnych (broszurki, prezentacje multimedialne).
-----------------	--

C. DZIAŁALNOŚĆ SKIEROWANA DO NAUCZYCIELI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
1. PROPAGOWANIE RÓŻNYCH FORM DOSKONALENIA	• Informowanie o kursach i szkoleniach. • Zachęcanie do udziału w formach doskonalenia z zakresu nowoczesnych działań profilaktycznych. • Szkolenia online, webinaria.
2. ORGANIZOWANIE WEWNĄTRZSZKOL- NEGO DOSKONALENIA ZAWODOWEGO	• Organizowanie szkoleniowych Rad Pedagogicznych. • Dzielenie się własnym doświadczeniem i zdobytą wiedzą w ramach zespołów samokształceniowych, Zespołu Wychowawczego i na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. • Doskonalenie zawodowe w zakresie mediacji rówieśniczych, mechanizmów uzależnień, problemów okresu adolescencji.
3. PROPAGOWANIE LITERATURY Z ZAKRESU PROFILAKTYKI	• Pozyskiwanie pozycji metodycznych z zakresu profilaktyki i programów edukacyjno-profilaktycznych. • Udostępnianie materiałów do wykorzystania w pracy z uczniami i rodzicami. • Wykorzystanie programów edukacyjnych do realizacji zajęć z uczniami. • Poszerzenie wiedzy na temat: prawidłowości i zaburzeń rozwoju psychicznego oraz rozpoznawania wczesnych objawów używania substancji psychoaktywnych. • Dostarczanie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodzin.

2. DODATKOWE INFORMACJE

CZAS REALIZACJI	STOSOWANE FORMY PRACY
Zajęcia edukacyjne	Interaktywne wykłady, projekty, debaty
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia	Warsztaty, programy edukacyjno-profilaktyczne, inne aktywne formy pracy
Zajęcia z wychowawcą	Treningi umiejętności, projekty, debaty, inne aktywne formy pracy
Zajęcia dodatkowe	Warsztaty, treningi umiejętności, programy edukacyjno-profilaktyczne
Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Interaktywne wykłady, warsztaty, treningi umiejętności
Imprezy i uroczystości szkolne	Spektakle teatralne, debaty, inne aktywne formy pracy
Zajęcia sportowe, rekreacyjno-turystyczne	Treningi umiejętności, inne aktywne formy pracy

3. ZASADY FUNKCJONOWANIA PROGRAMU. WDRAŻANIE I KOORDYNACJA PROGRAMU.

- a) Program Wychowawczo-Profilaktyczny obowiązuje wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.
- b) Działalność wychowawczo-profilaktyczna jest prowadzona w sposób ciągły, w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz w formie działań dodatkowych, uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów.
- c) Za realizację i koordynację programu odpowiadają Dyrekcja Szkoły, Pedagog, Psycholog oraz Wychowawcy, którzy włączają w swoje działania pozostałych nauczycieli, rodziców i uczniów.
- d) Program jest zgodny z podstawowymi dokumentami szkoły, w szczególności ze Statutem Szkoły i szkolnymi procedurami bezpieczeństwa.
- e) Wszelkie zmiany w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym mogą być wprowadzane po konsultacji z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.

XIII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

W celu oceny skuteczności podjętych działań, na koniec roku szkolnego zostanie przeprowadzona ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Pozwoli ona ocenić, które z wdrożonych działań należy zmienić, a które kontynuować w przyszłości.

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco za pomocą:

- obserwacji pod kątem zachowań prospołecznych i prozdrowotnych;
- rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- analizy postępów uczniów w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych;
- weryfikacji frekwencji.

Podstawę do formułowania ocen z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego będą stanowić:

- narzędzia w ramach wewnętrznego mierzenia jakości pracy;
- sprawozdania z realizacji planów;
- analizy i dane statystyczne;
- hospitacje;
- zapisy w dokumentacji (dzienniki, protokoły);
- opinie i wnioski.